

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

Eljárásrend

SARS-CoV-2 okozta fertőzések esetén követendő járványügyi szabályok

2022. április „05.”

Az eljárásrend a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a bejelentendő fertőző betegségekkel kapcsolatos szabályokat tartalmazó 1. számú mellékletének struktúráját követi.

1. Kórokozó

SARS-CoV-2 vírus

2. Teendők a beteggel

2.1. A fertőző betegség bejelentése a járványügyi nyilvántartási rendszerbe:

A következő esetekben kell a bejelentést megtenni:

- az esetdefiniáció szerinti gyanús vagy megerősített eset,
- közösségi járvány (pl. szociális otthonban, köznevelési vagy szakképző intézményben, fekvőbeteg ellátásnál).

A bejelentést a betegellátó (háziorvos vagy járó/fekvőbeteg-ellátó) 24 órán belül teszi meg a Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK) által működtetett Országos Szakmai Információs Rendszer (a továbbiakban: OSZIR) Járványügyi Szakrendszer Fertőzőbeteg-jelentő alrendszerébe.

Nyilvántartás módja, folyamata:

1. OSZIR fertőző beteg jelentő lap kitöltése a betegellátó által (BNO: igazolt: U0710, gyanús: U0720)
2. Változások (pl. kórházba kerül vagy távozik; gyógyul vagy meghal) rögzítése a kijelentő lapon a betegellátó által
3. Betegségeset létrehozása a hatóság által
4. A megbetegedés kimenetelének (gyógyult, meghalt) jelentése a szolgáltató és ennek rögzítése a hatóság által

A fekvőbeteg-ellátó intézményeknek az egyedi fertőzőbeteg jelentés mellett az NNSR-be kell a nosocomiális COVID-19 járványokat jelenteni és a bejelentett nosocomiális COVID-19 járványokra vonatkozóan kell vezetni és aktualizálni a melléklet szerinti Excel táblázatot és naponta 14 óráig feltölteni az adott nosocomiális járvány OSZIR bejelentéséhez.

2.1.1. A járványügyi surveillance során alkalmazandó esetdefiniáció¹

A surveillance esetdefiniáció célja, hogy a járványügyi szakterület számára egységes kritériumrendszert biztosítson és nem célja, hogy az egészségügyi szolgáltatók ez alapján állítsanak fel klinikai (irány)diagnózist. Ennek megfelelően az orvos (háziorvos, kezelőorvos) és/vagy a népegészségügyi

¹ Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ által 2020. december 3-án kiadott európai járványügyi surveillance esetdefiniáció alapján.

hatóság dönthet úgy, hogy a járványügyi surveillance esetdefiníció klinikai kritériumában nem szereplő tüneteket mutató beteg COVID-19 fertőzésre gyanúsak tekinti.

Klinikai kritériumok

Minden olyan személy, akinél jelentkeznek az alábbi tünetek² közül legalább egy:

- köhögés,
- láz,
- nehézlégzés,
- hirtelen kezdetű szaglászvesztés, ízézés hiánya vagy ízézés zavara.

Epidemiológiai kritériumok

Az alábbi kettő epidemiológiai kapcsolat közül legalább egy fennáll:

1. A tünetek kezdetét megelőző 7 napon szoros kapcsolatban volt COVID-19 fertőzött személlyel.
2. Olyan területen járt vagy él, ahol fennáll a közösségi terjedés.

Laboratóriumi kritérium

1. SARS-CoV-2 nukleinsav vagy antigén kimutatása klinikai mintában PCR-al
2. SARS-CoV-2 antigén kimutatása az Európai Unió Tanácsa ajánlása alapján kiadott, a Covid19 antigén gyors tesztek közös és frissített jegyzékében szereplő antigén gyors teszttel

Az esetek osztályozása

- **Gyanús eset**
 - Minden olyan személy, akire teljesülnek a klinikai kritériumok
ÉS fennáll az epidemiológiai kapcsolat
- VAGY
- Minden olyan személy, akit a kezelőorvos szakmai tudása és tapasztalata alapján gyanús esetnek minősít
- **Megerősített eset**
Minden olyan személy, akire teljesül legalább az egyik laboratóriumi kritérium

2.2. Elkülönítés

A gyanús és a megerősített eset elkülönítése kötelező.

- a) A gyanús, enyhe tünetekkel bíró beteg otthoni elkülönítésére az egészségügyi szolgáltató (alapellátás, járóbeteg szakellátás) utasítása alapján kerül sor.
- b) A SARS-CoV-2 kimutatására irányuló antigén gyors teszt (a továbbiakban: Ag gyors teszt) vagy PCR laboratóriumi vizsgálat pozitív eredménye esetén elkülönítésére az egészségügyi szolgáltató (alapellátás, járóbeteg szakellátás) utasítása alapján kerül sor.
 - ba) A COVID-19 fertőzött, enyhe tünetek esetén otthonában/tartózkodási helyén kerül elkülönítésre. A tünetek esetleges későbbi progressziójának, a beteg állapota romlásának időben történő észlelése érdekében az otthoni elkülönítés során a fertőzött személy házi orvos általi folyamatos figyelemmel kísérése szükséges.

² További kívébsé specifikus tünetek közé tartozhat a fejfájás, torokfájás, hidegrázás, izomfájdalom, fáradékonyág, orrfolyás, étvágytalanság, hányás és/vagy hasmenés, megváltozott mentális állapot.

- bb) Amennyiben a beteg állapota miatt kórházi ellátást igényel, illetve az otthoni elkülönítése nem megoldható, akkor az aktuális beutalási rend szerint történik a betegintézményi elhelyezése és elkülönítése.

2.2.1. Az elkülönítés megszüntetésének feltételei

A) Kórházban ápolott, megerősített COVID-19 beteg hazabocsátásának, illetve más – nem COVID-19 betegek ellátását biztosító – osztályra, szociális otthonba történő áthelyezésének feltételei

Amennyiben a beteg klinikai állapota alapján további fekvőbeteg ellátást nem igényel, kibocsátható/hazabocsátható/másik osztályra áthelyezhető azzal a feltétellel, hogy a tünetek kezdetétől számított a 7. napig elkülönítése szükséges. A hazabocsátást az OSZIR-ban rögzíteni kell a kimenetel mezőben ápolás helye megváltozott jelzéssel.

Egy Ag gyorseszti vizsgálat negatív eredménye esetében a beteg gyógyultnak minősíthető (a mintavétel nem lehet korábban, mint a klinikai tünetek megjelenését követő 5. nap), és további elkülönítés nélkül kibocsátható, illetve a COVID-19 fertőzöttek ellátására kijelölt osztályról/részlegről más osztályra elkülönítés nélkül áthelyezhető.

Szociális otthonba kórházi ellátást már nem igénylő, gondozott a tünetek megjelenését követő 7. napon túl – Ag gyorseszti vizsgálat nélkül – egészségügyi intézményből áthelyezhető, visszahelyezhető a bentlakásos szociális intézménybe. 7 napon belüli intézménybe történő visszahelyezés esetén az elkülönítés a tünetek kezdetétől számított 7. napig szükséges.

B) Otthonában elkülönített beteg/fertőzött izolációjának megszüntetési kritériuma

A beteg amennyiben tünetei megszűntek, és a tünetek kezdete után 7 nap eltelt, gyógyultnak nyilvánítandó, közösségbe engedhető. Amennyiben a COVID-19 fertőzött az elkülönítés 4. napján már láztalan, légúti tünetei megszűntek, akkor a tünetek kezdetétől számított 5. napon Ag gyorseszti végezhető, és annak negatív eredménye esetén az elkülönítés feloldható.

Tünetmentes fertőzöttek elkülönítését a fertőzés igazolása, a pozitív PCR vagy Ag gyorseszti mintavételének napjától számított 7. napon lehet feloldani. A tünetmentes fertőzött a fertőzést igazoló vizsgálat időpontjától számított 5. napon Ag gyorseszti végezhető, és annak negatív eredménye esetén az elkülönítés feloldható.

C) COVID-19 fertőzött, közvetlen betegellátásban résztvevő, egészségügyi dolgozók, szociális intézményben közvetlen ápolással tevékenységet végző dolgozók munkavégzésére vonatkozó korlátozás feloldása

Az egészségügyi/szociális dolgozó esetén is az A és B pontban foglaltak szerint történik az izoláció feloldása, és az elkülönítés megszűnésekor további Ag gyorseszti vagy PCR vizsgálat nélkül a munkavégzéshez visszatérhet.

2.3. Diagnosztikus mikrobiológiai vizsgálatok

SARS-CoV-2 Antigén (Ag) gyorseszti:

- pozitív → nincs szükség további vizsgálatra, igazolt a fertőzés
- kétes/nem értékelhető → PCR
- negatív → PCR vizsgálat kezdeményezhető az ellátó orvos döntése alapján

SARS-CoV-2 PCR vizsgálat:

- pozitív → nincs szükség további vizsgálatra, igazolt a fertőzés
- negatív → ha a gyanú fennáll, előző mintavétel után legalább 48 óra múlva ismételt mintavétel

A PCR vizsgálatot végző laboratóriumok (mind az NNK által kijelölt, mind a többi, akár térítéses vizsgálatot végző laboratóriumok) kötelesek az általuk végzett vizsgálat eredményét – függetlenül annak pozitív, negatív vagy kétes minősítésétől – interfészen keresztül – feltölteni az OSZIR mikrobiológiai arendszerébe.

SARS-CoV-2 antigén teszt alkalmazása esetén

Amennyiben a teszt eredménye negatív, PCR vizsgálat kezdeményezhető az ellátó orvos döntése alapján. PCR vizsgálat kezdeményezése esetén a mintát a másik orrnyílásból és a garatból kell venni és be kell küldeni a kitöltött beküldő lap kíséretében a területileg illetékes laboratóriumba.

Az Ag gyorstesztet végző egészségügyi szolgáltatók kötelesek az általuk végzett, Ag gyorsteszt pozitív eredményét az OSZIR fertőző beteg bejelentő rendszerébe rögzíteni.

2.3.1. Laboratóriumi vizsgálat szükségessége COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél

COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél Ag gyorsteszt elvégzése vagy PCR vizsgálat kezdeményezése kötelező.

3. Tendő a beteg környezetében

3.1. A COVID-19 fertőzöttel kontaktusba került személyek

A hatóság által ismert, igazolt COVID-19 fertőzöttel szoros kapcsolatba került személyeket az utolsó találkozástól (az igazolt fertőzött elkülönítésétől) számított 7 napra járványügyi megfigyelés alá kell helyezni. A járványügyi megfigyelés kezdetétől számított 5. napon az érintett Ag gyorstesztet végezhető, és annak negatív eredménye esetén a járványügyi megfigyelés feloldható.

3.1.1 Köznevelési, szakképzési intézmény esetén követendő eljárás

A COVID-19 fertőzés bejelentését a 2.1 pontnak megfelelően a háziorvos/kezelőorvos/ellátó orvos teszi meg az OSZIR Fertőzőbeteg jelentő arendszerébe. Amennyiben óvodában történik a fertőzés azonosítása, az intézmény értesíti az Emberi Erőforrások Minisztériumát is a vedekezesakoznevelesben@emmi.gov.hu e-mail címen.

Óvoda esetében az Emberi Erőforrások Minisztériuma kezdeményezésére rendkívüli szünetet indokolt esetben az Oktatási Hivatal rendelhet el, határozott időre.

Igazolt COVID-19 fertőzés esetén a fertőzöttel szoros kapcsolatba került, a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet szerinti védettségi igazolvánnyal rendelkező személy mentesül a járványügyi megfigyelés alól. A védettségi igazolvánnyal nem rendelkező óvodások és tanulók számára a járványügyi megfigyelés időtartama az utolsó találkozástól (az igazolt fertőzött elkülönítésétől) számított 5 nap.

3.2. Járványügyi megfigyelés

A szoros kontaktok otthonukban kerülnek járványügyi megfigyelésre, amennyiben erre lehetőség van. Az intézkedést a kontakt személy egyedi körülményeire adaptáltan kell meghozni olyan módon, amellyel biztosítható a fertőzés további terjedésének megelőzése.

Az otthonában elkülönített, beteg családi szoros kontaktjai elkülöníthetők ugyanabban az ingatlanban. Amennyiben az otthonában elkülönített beteg családi kontaktjaitól oly módon különíthető el, hogy az a továbbiakban nem minősül fokozott expozíciónak. (külön helyiségek, használata,) akkor a járványügyi megfigyelés időtartama az elkülönítéstől számított 7 nap, illetve a karantén 5. napján végzett Ag gyorsteszt negatív eredménye esetén az elkülönítéstől számított 5 nap.

Ha a járványügyi megfigyelés/zárlat alatt a COVID-19 megbetegedésre jellemző klinikai tünetek jelentkeznek, akkor laboratóriumi vizsgálattal kell igazolni a COVID-19 fertőzést, és a kontakt személyt megerősített esetben kell minősíteni, és az ott leírtak szerint kell eljárni. A járványügyi megfigyelés/zárlat leteltekor nem kell az intézkedés alá vont személynél laboratóriumi vizsgálatot végezni.

Az alkalmoszerű kapcsolatba került személyek esetén nincs szükség a hatóság által elrendelt járványügyi megfigyelésre, azonban a kontaktok figyelmét fel kell hívni, hogy az utolsó expozíciót követő 7 napig, a COVID-19 fertőzésre jellemző tünetek kialakulását önmaguk ellenőrizzék.

Mentesül a járványügyi megfigyelés alól, aki a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet szerinti védettségi igazolvánnyal rendelkezik.

Az érvényes védettségi igazolvánnyal rendelkező kontaktszemély figyelmét fel kell hívni arra, hogy az infekciókontroll intézkedéseket, illetve a járványügyi és higiénés szabályokat a továbbiakban is be kell tartania.

3.4. Posztexpozíciós profilaxis –

3.5. Fertőzőforrás-kutatás: kötelező

3.6. Terjesztő közeg felderítése –

4. Az eljárásrendben foglaltakat a folyamatban lévő járványügyi intézkedésekre is alkalmazni kell.

5. Egyidejűleg visszavonom a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatos járványügyi és infekciókontroll szabályokról szóló, 2183-1/2022/JIF iktatószámon 2022. január 14-én közzétett eljárásrendet.

Budapest, 2022. április „05”

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos

Az eljárásrendet jóváhagyom.

Az egyes járványügyi intézkedésekről szóló 453/2020. (X. 9.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva kezdeményezem az eljárásrendnek a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítőben való közzétételét.

Budapest, 2022. április „05”

Prof. Dr. Készler Miklós
emberi erőforrások minisztere

